

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Idea Theologiæ Sacramentalis

Petrus <a Sancto Josepho>

Coloniæ, 1648

XI. De Eucharistia ut est sacrificium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42272

directè, & ex opere operato, quamquam non immediate, sed mediatè?

Confirmatur, nam ex communi sententia Eucharistia remittit peccata venialia directè, & ex opere operato: neque tamen illa remittit, nisi mediante gratia habituali, aut actu charitatis, vel contritionis. Si ergo etiam remittit pœnas temporales, mediante ejusmodi actu; quæ ratio est cur non dicatur eas remittere directè, & ex opere operato?

Addo, valde probabile mihi videri, Eucharistiam, cum vim habeat delendi maculam ipsam peccati venialis habere etiam vim delendi aliquam saltem partem pœnæ, tali peccato debitæ. Illud enim videtur consentaneum, ut qui offensam alicui condonat, ei simul remittat aliquid pœnæ cui obstrictus erat. Quod intellige in hoc mundo: nam in alio culpæ quidem veniales delentur, non tamen propterea aliquid pœnæ ipsis debitæ remittitur; sed integra satisfactio in purgatorio facienda est, nisi aliunde pœna remittatur. Porro hic tantum agimus de Eucharistia ut sacramentum est: si enim spectetur ut sacrificium, Catholici omnes concedunt, eam habere vim remittendi pœnas temporales, iis pro quibus offertur. Qua de re infra.

CAPUT XI.

De Eucharistia, ut est sacrificium.

RESOLUTIO I. *In Missa offertur Deo sacrificium propriè dictum.*] EST DE FIDE, definita in Concilio Trident. sess. 22. can. 1. Probatur autem 1. nam oblatio panis & vini à Melchisedech Deo facta, fuit verum sacrificium, & figura oblationis quam Christus fecit instituens Eucharistiam in nocte cœnæ; & quam quotidie facit in Missa per Sacerdotes, ut Patres passim inculcant. Quare ut veritas figuræ respondeat, Christus per se in nocte cœnæ verum obtulit sacrificium, idemque per Sacerdotes quotidie in altari

DE EUCHARISTIA. CAP. XI. 177

altari præstat. Simile argumentum sumi potest ex Agno Paschali, qui habebat veram rationem sacrificii, eratque figura Eucharistiæ.

Probatur 2. Nam Patres multipliciter ostendunt, in Missa verum offerri sacrificium: tum quia non raro disertis terminis id affirmant; tum quia ajunt, hoc sacrificium fuisse præfiguratum, per sacrificia legis Mosaicæ, iisque multò esse præstantius: tum quia dicunt eam oblationem fieri soli Deo; non autem sanctis: tum quia docent, Eucharistiam offerri pro vivis & defunctis; tum denique quia in nova lege agnoscunt veros Sacerdotes, usumque altarium quæ non alio fine institui solent, nisi ut in iis offerantur sacrificia propriè dicta.

Probatur 3. Duplici ratione, quarum alia est, quia si Eucharistia non esset verum sacrificium, sequeretur in Christiana religione nullum esse sacrificium propriè dictum: hoc autem absurdissimum est, cum nulla unquam religio extiterit, siue sacra, siue prophana quæ veris sacrificiis caruerit. Altera, quia in celebratione Missæ concurrunt omnia necessaria ad veram rationem sacrificii, nempe Sacerdos, altare, res oblata, oblatio Deo facta, rei oblata quædam immutatio, de qua infra, & hostiæ consumptio.

Dices 1. Eucharistia est Sacramentum, ergo non est sacrificium; sequela patet, nam per sacramentum Deus nobis aliquid donat, per sacrificium nos Deo aliquid tribuimus; quæ duo sunt opposita. *Respondeo* Eucharistiam sub ea ratione qua est sacramentum, non esse sacrificium, sed sub alia: ac priori modo nos à Deo gratiam accipere, posteriori corpus, & sanguinem Christi illi offerre; quæ duo non repugnant.

Dices 2. ex cap. 7. epist. ad Hebr. Christum unico sacrificio peccata omnia expiasse, ac proinde superfluum esse quodcumque aliud sacrificium. *Respondeo*, Christum per sacrificium crucis expiasse omnia peccata

h s

homi-

hominum, quoad sufficientiam; per sacrificium verò altaris nobis applicari virtutem sacrificii crucis, adeoque hoc potius non esse superfluum.

Infrabitis, virtutem illam posse applicari per alia media; *sed quare* non etiam per sacrificium? Imò valde congruum fuit, inter alia media institui aliquod sacrificium, quod sit memoriale sacrificii cruenti in cruce peracti; cuiusmodi est sacrificium altaris, quod duo præter alia habet, alterum, ut sit verum sacrificium, alterum, ut sit repræsentativum sacrificii crucis præteriti. Quemadmodum Agnus Paschalis erat verum sacrificium, & simul repræsentatio sacrificii in cruce peragendi.

RESOLUTIO II. *Res oblata in Missa in sacrificio est Christus, non ut in propria specie existit; sed, quatenus est sub speciebus sacramentalibus.*]PRIMA PARS ostenditur, tum ex Patribus, qui frequenter docent, Christum hinc offerri, immolari, &c. tum ex Concilio Trident. sess. 22. cap. 1. ubi traditur Christum in nocte cœnæ, corpus & sanguinem suum, sub speciebus panis & vini obtulisse, & ut nos etiam offerremus, præcipisse.

Secunda pars ostenditur 1. Quia immutatio quædam spectat ad rationem rei in sacrificio oblata: at Christus ut in cœlo existens, nullo modo immutatur. 2. Quia in sacrificiis offerri solet res præsens, & quæ est super altare: at Christus ut in propria specie existit, non est præsens in altari, sed est tantum in cœlo.

Ex his jam probatur *tertia pars* resolutionis. Nam si Christus offertur in Eucharistia, & non in propria specie, necesse est ut offeratur, quatenus est sub speciebus panis & vini; cum his tantum modis existat.

Dices, in sacrificiis hostia supponitur actioni sacrificandi; in hoc autem sacrificio Christus, ut sub speciebus existens, non supponitur actioni sacrificandi; quia actio sacrificandi est ipsa consecratio, cuius

DE EUCHARISTIA. CAP. XI. 179

jus vi Christus sub speciebus constituitur. *Respondeo*, majorem veram esse in sacrificiis animalium quia in iis res corrupta nobilior est producta: adeoque non hæc, sed illa offertur. Secus res habet in sacrificiis, in quibus hostia sic destruitur, ut ex illius destructione sequatur aliquid præstantius re destructa, ut patet in oblatione thuris: vapor enim ille qui ex thure per actionem ignis exprimitur, est multo præstantior, & gratior ipso thure, eratque olim res oblata in sacrificiis. Cum ergo in sacrificio altaris Christus sub speciebus productus, sit multo perfectior pane destructo, consequens est non panem, sed Christum ipsum, ut sub speciebus existentem, habere rationem principalis hostiæ.

Quæret hic aliquis, an Christus dici possit materia hujus sacrificii. *Respondeo* per distinctionem: nam si per materiam nihil aliud intelligas quam hostiam, seu rem oblatam, hoc modo Christus verè est materia in hoc sacrificio, quia verè offertur & immolatur: si verò per materiam intelligas rem aliquam, circa quam versatur actio sacrificandi, sic Christus non est materia hujus sacrificii, seu terminus à quo, sed potius terminus ad quem, ut ex dictis patet.

Inde tamen colligi non potest, in hoc sacrificio nullam esse hujusmodi materiam: siquidem substantia ipsa panis & vini, cum sit terminus à quo transubstantiationis, non immerito materia transiens sacrificii dici potest. Atque in eo sensu loquuntur Patres quando dicunt, in Missæ sacrificio panem & vinum offerri. Neque putes hinc sequi in Missa plura esse sacrificia, sed unum duntaxat, ut patet ex aliis sacrificiis.

RESOLUTIO III. *Essentia sacrificii consistit in sola consecratione.*] PROBATUR I. quia sacrificium Eucharistiæ tale est ex institutione sua, ut repræsentare debeat modo mystico mortem Christi atque sola consecratio hoc facit, cum vi illius solum Christi corpus

ponatur sub specie panis, & solus sanguis sub specie vini.

Probat 2 Quia nihil aliud occurrit, in quo essentia huius sacrificii consistere possit. Non enim consistit in oblatione verbali facta ante consecrationem, aut in alia quæ fit post consecrationem, tum quia in illis oblationibus, nulla fit realis immutatio circa rem oblatam, tum quia ejusmodi oblationes verbales non semper fuerunt in usu.

At neque fractio hostiæ est essentialis sacrificio, quia si casu accidat, ut hostia consecrata in calicem cadat, omittenda est, ex communi sententia, fractio illius. Idemque dicendum de sumptione sacramenti à Sacerdote facta, tum quia non est ex fide certum, Christum sumpsisse Eucharistiam, etsi certum sit eum sacrificasse; tum quia per sumptionem hostia non occiditur, sed occisa supponitur, cum non manducetur nisi occisa sit.

Denique essentia sacrificii non potest constitui, etiam partialiter in distributione sacramenti laicis facta, cum in Trident. *sess. 22. cap. 6* approbentur, & ut validæ, & utiles commendentur Missæ illæ, in quibus solus Sacerdos communicat. Unde *can. 8.* anathema dicitur contra hæreticos hujus temporis, qui damnant ejusmodi Missas, quas privatas, & angulares appellare solent.

Neque refert quod Christus in nocte cœnæ, Eucharistiam Apostolis distribuerit, & subjunxerit. Hoc facite in meam commemorationem: iis enim verbis præcepit illis tantum, ut id deinceps facerent quod ipse fecit, quantum ad substantiam sacrificii, & sacramenti: alia verò quæ spectant ad circumstantias minimè substantiales, & veluti extrinsecas illius actionis, non præcepit.

Ex dictis collige, ad essentiam hujus sacrificii: incruenti spectare, ut consecratio fiat sub utraque specie: quia si altera tantum consecraretur, non repræsentaretur satis expressè, etiam modo incruento
ipsum

ipsum sacrificium crucis, quatenus in eo sanguis Christi ab illius corpore fuit realiter separatus. Unde sequitur, nunquam licere rem divinam facere, cum sola unius speciei consecratione. Imò cum non possit licite Sacerdos Eucharistiam conficere, nisi in memoriam passionis Christi, hinc non licet quacunque ex causa privatim extra sacrum consecrare, sub una tantum specie.

RESOLUTIO IV. *Sacrificium Missæ offerunt quancquam diversimode, Christus, Sacerdos celebrans & fideles omnes.*] IN primis Christus Dominus in Missæ sacrificio est principalis offerens, ut patet, tum ex Concilio Trident. *sess. 22. cap. 2.* cum ait, Christum offerre Sacerdotum ministerio. Tum ex Concilio Florent. in decreto Eugenii, ubi statuitur, Sacerdotem in consecratione gerere personam Christi, nimirum dicendo, Hoc est corpus meum, non autem, hoc est corpus Christi.

Deinde, soli Sacerdotes novæ legis possunt valide sacrificium altaris per se offerre, ut colligitur ex Trident. *sess. 22. cap. 1.* quatenus docet. Christum per illa verba, Hoc facite in meam commemorationem, præcepisse Apostolis, eorumque in Sacerdotio successoribus, ut Missæ sacrificium offerrent. Eo enim præcepto Christus Apostolos instituit Sacerdotes, eisque dedit potestatem faciendi quod ipse fecerat, nempe offerendi sacrificium incruentum. Quare cum hoc sit opus omnino supernaturale, non nisi ab habentibus potestatem; adeoque à solis Sacerdotibus perfici potest.

Confirmatur, nam sacrificium, & Sacerdotium sunt correlata; ita ut nemo sit Sacerdos, nisi in ordine ad sacrificium; & nullum sit sacrificium, quod non postulet Sacerdotem à quo offeratur, tanquam à ministro ad id muneris specialiter deputato. Porro quòd omnes Sacerdotes, etiam hæretici, excommunicati, &c. valide consecrare, & Missæ sacrificium offerre possint, intelligi potest ex dictis, ubi de Sacramentis in genere.

Rursus, *fideles omnes* dicuntur aliquo modo offerre sacrificium, per manus Sacerdotis, ut colligitur ex Concilio Trident. loco proximè citato, ubi dicitur, Christum dilectæ sponse suæ Ecclesiæ, visibile, sicut hominum natura exigit, sacrificium reliquisse; ut nempe illud offerat per Sacerdotes, qui sunt ministri publici ad hoc munus specialiter deputati: sicut enim qui olim dabat agnum Sacerdoti, ut illum offerret, dicebatur agnum offerre per manus Sacerdotis; ita cum Christus se Sacerdotibus tanquam victimam, pro fidelibus offerendam, reliquerit, non minùs singuli offerre dicuntur per Sacerdotem, quàm si unusquisque victimam ei dedisset. Speciatim verò illi offerunt, qui sacro interfunt, aut Sacerdoti celebranti inserviunt, vel aliquod aliud ministerium exercent, circa celebrationem Missæ.

RESOLUTIO V. *Sacrificium Missæ offerri potest pro fidelibus baptizatis, pro catechumenis, pro paganis, pro hæreticis non excommunicatis, pro existentibus in purgatorio, licet non pro sanctis, aut damnatis.*] IN primis quòd offerri possit pro fidelibus baptizatis, patet ex Concilio Trident. sess. 22. cap. 3. & ex usu Ecclesiæ. Ratio est, quia illi sunt capaces fructus sacrificii. Namine autem fidelium intelligimus, non tantum iustos, sed etiam peccatores; quia etsi peccator, quando versatur in peccato mortali remissionem poenæ obtinere non possit: per sacrificium tamen illi possunt impetrari auxilia gratiæ, per quæ disponatur ad justificationem. Nec tantum adultos, sed etiam infantes baptizatos, quia etsi nulla poena eis solvenda sit, per modum tamen impetrationis illis obtineri potest sanitas, vitæ prorogatio, protectio à periculis externis, &c.

Secundò, quòd offerri possit pro Catechumenis nondum baptizatis, probatur, tum quia ut plerique Patres referunt, Ecclesia olim inter Missarum solemnias, pro Catechumenis publicè orare solebat.

Hoc

DE EUCHARISTIA CAP. XI. 183

Hoc autem argumento est, eam judicasse Catechumenos esse capaces alicujus fructus sacrificii. Missæ. Tum quia in Ordine Romano, ubi agitur de scrutinis Catechumenorum, qui ad suscipiendum baptismum destinati erant, habetur Missa quæ celebrari solebat pro iis Catechumenis, qui ad baptismum eligebantur.

Dices, cur ergo Catechumeni ante consecrationem jubebantur exire de templo? *Respondeo* causam esse potuisse, quia cum nondum essent baptizati, non censebantur satis fundati in fide, ut possent sine periculo interesse huic mysterio, quod captum humanum longissimè superat.

Tertiò, quòd etiam offerri possit pro paganis, seu infidelibus probatur, tum ex antiquo usu Ecclesiæ, qui sufficienter colligitur ex Tertulliano *lib. ad scapulam cap. 1.* tum quia sacrificium altaris non est speciatim à Christo institutum pro his, vel illis hominibus, sed generatim pro omnibus; sicut ille pro omnibus mortuus est, & cupit ex se omnes salvos fieri. Aliunde verò sicut pro omnibus orare, ita & sacrificium offerre per se bonum est, unde neque id illicitum esse potest, nisi à Christo, vel ab Ecclesia prohibitum sit: nulla autem ejusmodi prohibitio assignari potest; quare meritò credendum est, licitum esse sacrificium offerre, etiam pro infidelibus.

Neque refert imprecatio quæ fit in quadam Missa contra paganos: ea enim intelligenda est de iis tantum, qui nolunt converti ad fidem, & Christianæ religioni nocent, quales olim erant Tyranni, qui Christianos persequiebantur, & in crucem agebant.

Quartò, quòd possit offerri & pro hæreticis, à fortiori ex jam dictis colligi potest. Illi enim cum sint baptizati, ut supponimus, sunt membra Christi per baptismum, & characterem, licet non per fidem, & charitatem. Et quamvis non possint pro eo statu, consequi remissionem poenæ eorum peccatis

catia

catis debitæ, sunt capaces auxiliorum gratiæ, quibus homo disponitur ad fidem, & justificationem. Loquor de hæreticis ut sic, nam si sint excommunicati majori excommunicatione, & nominatim denunciati, seu non tolerati, sacrificium licitè pro eis offerri non potest, propter prohibitionem Ecclesiæ.

Quintò, quòd possit offerri pro existentibus in purgatorio, certum est ex fide, ut patet ex Concilio Trident *sess. 22. can. 3*. Licet enim ibi generatim agatur de defunctis, quod id debeat intelligi de existentibus in purgatorio; constat *ex cap. 2*. Idemque sumi potest *ex sess. 25*. decreto de purgatorio, & ex perpetua praxi Ecclesiæ, quæ frequenter sacrificium offert pro existentibus in purgatorio. *Ratio* idem suadet, quia cum fideles qui hic militant, & ii qui purgantur, sint ejusdem Ecclesiæ membra, inter ipsos est communio Sanctorum, atque adeò sibi invicem opitulari possunt.

Sextò, quòd sacrificium Missæ propriè pro beatis offerri non possit, probatur: quia talis oblatio iis prodesse non potest, sive ad culpæ, aut poenæ remissionem, sive ad gratiæ, aut gloriæ essentialis augmentum, sive ad aliquid aliud quod directè ipsis possimus impetrare. Possumus tamen Deo sacrificare in gratiarum actionem, pro gloria aliisque beneficiis in sanctos collatis, quod non est propriè offerre pro sanctis ipsis, ut notum est, etsi tale sacrificium valde illis gratum sit.

Ultimò, quòd nec pro damnatis offerri possit, ea ratione ostenditur, quia cum in inferno nulla sit redemptio, neque remissio culpæ aut poenæ, neque auxilia gratiæ ad conversionem disponentia, aliudve bonum damnatis impetrari potest. Quare frustra pro eis sacrificium offerretur, vel alia suffragia fierent. Et hoc *confirmat* usus Ecclesiæ, quæ nunquam sacrificium offert pro iis, quos constat in peccato mortali diem obiisse. Quod autem referri hic solet

ex

DE EUCHARISTIA CAP. XI. 185

ex Damasceno de anima Trajani Imperatoris, precibus S. Gregorii Papæ ab inferno liberata, fabulosum esse tradunt communiter Theologi, alique viri docti.

RESOLUTIO VI. *Sacrificium Eucharistia non confert immediatè gratiam sanctificantem, ex opere operato, mediatè tamen eam conferre: per se verò remittit pœnas peccatis remissis debitas, in hominibus justis.*] PRIMA PARS PROBATUR, nam duplex est gratia sanctificans, prima, & secunda: at hoc sacrificium neutram confert per se immediatè: non quidem primam, quia aliàs Sacerdos per ipsam consecrationem ex attrito fieret contritus, recipiendo habitum gratiæ: adeoque esset rectè dispositus ad sumendam postea Eucharistiam, etsi confessionem sacramentalem non præmitteret.

Non etiam secundam, quia si eam conferret, sequeretur licitum esse offerre hoc sacrificium pro infantibus baptizatis, eo fine ut consequerentur augmentum gratiæ: atque ita illi possent sine ullo actu elicito, in dies evadere justiores, & magnum gratiæ cumulum comparare. Unde si ante usum rationis morerentur, magnam gloriam reciperent, præter eam quæ gratiæ baptismali respondet.

Secunda pars ostenditur, de prima gratia ex Concil. Trident. sess. 22. cap. 1. Ubi dicitur, hoc sacrificium institutum esse, ut virtus sacrificii cruenti in remissionem peccatorum nobis applicaretur. Porro illa applicatio non ita fit, ut hoc sacrificium per se immediatè primam gratiam conferat, ut dictum est: ergo ita intelligi debet fieri, ut virtute hujus sacrificii dentur auxilia gratiæ, quibus homo ad justificationem disponi valeat. Idem sumitur ex cap. 1. cum dicitur, Deum hac oblatione placatum, & donum pœnitentiæ concedere, & peccata ingentia nobis dimittere.

Hinc aliud membrum probatur, de gratia secunda: nam si virtute hujus sacrificii, dantur peccatori-

bus

bus auxilia gratiæ, quibus ad Deum converti, & primam gratiam consequi valeant: quid mirum si illius vi tribuatur hominibus iustis, auxilium sufficiens ad eliciendos actus pios, quibus augmentum gratiæ obtineant?

Tertia pars suadetur, ex Concilio Trident. loco proximè citato, ubi dicitur, hoc sacrificium offerri pro peccatis, pœnis, satisfactionibus, & aliis necessitatibus fidelium. Idemque colligitur ex sequentibus, quando dicitur, hoc sacrificium pro defunctis in Christo, nondum ad plenam purgatis, ritè juxta Apostolorum traditionem offerri: non enim potest aliter hæc oblatio prodesse animabus detentis in purgatorio, quàm remittendo illis pœnam aliquam temporalem. Atque hic est maximè proprius effectus hujus sacrificii, ad quem nullum sacramentum per se, & ex peculiari ratione ordinatur. Habet etiam legem infallibilem, non modo pro vivis, sed etiam pro existentibus in purgatorio; cùm non minùs pro istis, quàm pro illis fuerit institutum.

Quæret hic aliquis, an Missæ sacrificium utile sit ad bona temporalia consequenda. *Respondeo affirmativè* ut patet, tum ex Concil. citato, tum ex consensu Patrum, qui vulgò docent illud offerri pro pace, pro sanitate, pro fructibus terræ, pro animalibus, &c. tum ex praxi Ecclesiæ quæ Missas quotidie celebrat pro bonis temporalibus, quatenus illa sunt aliquo modo utilia ad salutem.

Hic autem effectus non pendet à sacrificio Missæ ex opere operato: nam si bona temporalia spectentur secundum se, nullam habent dignitatem, vel utilitatem ratione cujus mereantur per tam augustum sacrificium infallibiliter obtineri, ut verò conducunt ad bona spiritualia, non adeò necessaria sunt, ut sine illis homo non possit gratiam, & salutem assequi; quare superest ut bona illa per sacrificium, quod efficacissimum orationis genus est, impetrentur.

R.E.

DE EUCHARISTIA CAP. XI 187

RESOLUTIO VII. *Sacrificio Missæ ut offertur à Sacerdote tantum, respondet effectus ex opere operato, quæ non nisi iis conceditur, quibus ab ipso Sacerdote applicatur.* RATIO prioris partis est, quia Christus vero & reali sacrificio promissit effectum ex opere operato: at solus Sacerdos verè & realiter sacrificat, sicut solus verè & realiter consecrat: alii verò fideles non offerunt sacrificium, nisi modo spirituali, seu per affectum. Quare huic sacrificio non nisi ut à Sacerdote offertur, respondet effectus aliquis ex opere operato.

Ratio posterioris partis est, quia cum neque ex institutione huius sacrificii, neque ex actuali voluntate Christi, determinata sit persona cui ejusmodi fructus conferri debet: consequens est ut illi tantum detur, cui Sacerdos offerens per intentionem suam illum applicaverit. Ille enim est dispensator mysteriorum Dei, & sicut ordinatione sua accipit potestatem offerendi sacrificium pro vivis, & pro defunctis, ita etiam potestas pro iis apud Deum intercedendi, ipsisque applicandi fructum sacrificii, illi eadem ordinatione confertur.

Ex quibus collige 1. Sacerdotem posse validè, etsi iniquè fructum sacrificii alicui applicare, contra prohibitionem Ecclesiæ, aut contra superioris præceptum. 2. Fructum nemini obvenire ex sacrificio minimè applicato, sed manere in thesauro Ecclesiæ. 3. Ex hypothese quòd ille pro quo sacrificium offertur, non sit dispositus ad fructum illius recipiendum, posse Sacerdotem habere intentionem vel sibi, vel alteri fructum applicandi. 4. Improbendam esse praxim quorundam Sacerdotum, qui dum non habent stipendium Missam celebrant pro illo, quem Deus prævidet illis stipendium oblaturum, eique fructum tunc applicare intendunt; quia fieri potest ut ille tunc non egeat eo fructu, quem aliàs ex sacrificio sperabit; adeoque fiet ei injuria, si sacrum de novo pro illo non celebretur.

RE-

RESOLUTIO VIII. *Per hoc sacrificium non confertur nisi effectus finitus tam intensivè, quàm extensivè: ita ut pro pluribus oblatum, non tantum profit singulis, quantum prodesset si offerretur pro paucioribus.*] PRIMUM efficaciter suadetur à posteriori ex praxi Ecclesiæ, probantis consuetudinem fidelium, qui curant plura sacra fieri pro eodem defuncto. Hinc enim sequitur, per unicum sacrificium animas in purgatorio existentes, non semper remissionem totius poenæ, etsi finitæ assequi: ac proinde effectum huius sacrificii non esse infinitum, quoad intensiōnem.

A priori verò idem ostenditur, quia scilicet Christus instituens hoc sacrificium, non ei, sicut nec sacramentis, alligavit sua merita, ut produceret effectum infinitè intensum: tum quia homo non est capax infiniti effectus: tum quia quamvis esset, talis institutio non videretur rationi consentanea, ut perspicuum est.

Secundum ex dictis colligitur, nam si sacrum fiat pro uno tantum homine, totus fructus sacrificii illi applicatur: hic autem fructus est finitus quoad intensiōnem: quare si in plures distribuatur, necessario singuli minùs ex eo participabunt, quàm si daretur paucioribus. *Confirmatur*, nam si sacrificium multis æqualiter prodesset, ergo & æqualem singulis conferret fructum etsi offerretur pro longe maiori multitudine. Unde sacrum nunquam esset specialiter celebrandum, pro hoc tantum particulari homine, sed generatim pro omnibus, eò quod talis intentio multum prodesset aliis, & non noceret illi qui sacrum fieri curaret. Hoc autem repugnat praxi Ecclesiæ, & communi piorum sensui. Unde collige, non posse Sacerdotem unius sacri celebratione, multis satisfacere, à quorum singulis accepit iustum stipendium.

Dices 1. Videtur spectare ad dignitatem huius sacrificii, in quo res oblata est infinita, & primarius offerrens

DE EUCHARISTIA CAP. XI 189

offerens infinita dignitate pollet, ut effectus illius, saltem extensivè, sit infinitus. *Respondeo*, id non sequi; quia aliud est valor sacrificii, aliud effectus illius: & quamvis ille sit infinitus, idem de isto dici non potest: quia sacrificium non habet vim agendi ex opere operato, nisi ex institutione Christi, qui agit liberè, & quantum vult. Aliàs æquè concluderetur, effectum huius sacrificii esse infinitè intensum.

Dices 2. Quando plures Sacerdotes eandem hostiam, & eundem calicem simul consecrant, possunt applicare cui voluerint, tantum fructum sacrificii, quantum applicarent si soli celebrarent. Unde si infiniti celebrarent, per idem sacrificium effectus extensivè infinitus conferretur. *Respondeo* id non sequi, quia ibi essent tot sacrificia, quot Sacerdotes celebrantes; cum singuli consecrent independentè ab aliis & ut totales ministri. Nec refert quòd eadem sit hostia: oblationes enim quæ in actione consistunt, distinctæ sunt.

CAPUT XII.

De quibusdam circumstantiis, & ceremoniis ad hoc sacrificium spectantibus.

RESOLUTIO I. *Singuli Sacerdotes tenentur aliquando in vita sacrum celebrare.*] Ita colligitur ex Concilio Trident. sess. 22. cap. 1. *Observandum* tamen 1. præceptum hoc non esse ex jure divino, vel Ecclesiastico ad certos dies determinatum; adeoque probabiliter ei satisfacere Sacerdotem, qui aliquoties in vita sacrificat, etsi rutiùs sit pluries etiam singulis annis, sacrificium offerre, & ita consulendum sit.

Observandum 2. Feria V. ante Pascha, & Sabbatho Sancto licere quibuscunque Sacerdotibus Missam celebrare, ut patet ex praxi Ecclesiæ. Oppositum autem dicendum est de die Veneris Sancti, ex consensu Doctorum, & consuetudine ubique recepta. Porro officium quod peragitur ea die, non est sacrificium, quia